GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 10 stycznia 2024 r.

DZP-WP.6205.86.2023.AL.5

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.) — dalej k.p.a. — oraz art. 15 ust. 4 pkt 2, w związku z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku spółki PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Centrum Realizacji Inwestycji, Region Centralny, z siedzibą przy ul. Chodakowskiego 50, 03-816 Warszawa, z dnia 9 października 2023 r., o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody obowiązujących w granicach rezerwatu przyrody *Świder,*

zezwalam

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 6, 7, 9, 15, 18, 20 oraz 22 ustawy o ochronie przyrody, w związku z realizacją inwestycji liniowej celu publicznego polegającej na przebudowie istniejącego mostu kolejowego, budowie nowych mostów kolejowych pod dodatkowe tory 3 i 4, zabezpieczeniu skarp brzegowych, a także budowie i przebudowie sieci teletechnicznej oraz elektroenergetycznej, w obrębie dz. ew. nr 1/2, 1/3 i 4 (obręb nr 258, gm. Otwock) oraz dz. ew. nr 59 (obręb nr 50, gm. Józefów), a także dz. ew. nr 1/8 i 35 (obręb nr 49, gm. Józefów), w granicach rezerwatu przyrody *Świder,* z zachowaniem poniższych warunków:

1) parametry istniejącego mostu pozostaną niezmienione;
2) światło nowobudowanych jednoprzęsłowych mostów dla 3 i 4 toru będzie takie samo, jak istniejącego mostu;
3) zaplecze techniczne budowy, zakwaterowanie robotników oraz baza materiałowo-sprzętowa zlokalizowane będą poza terenem rezerwatu;
4) plac budowy zostanie wyposażony w przenośne toalety i kontenery na odpady typu komunalnego;
5) do wykonania prac zostaną zastosowane sprawne technicznie maszyny i urządzenia, w celu wyeliminowania niebezpieczeństwa skażenia wody i gleby;
6) teren budowy zostanie wyposażony w maty i środki absorpcyjne służące do miejscowej i szybkiej neutralizacji ewentualnych zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi;
7) podczas przebudowy obiektów budowlanych oraz budowy nowych obiektów nad korytem rzeki należy zastosować podesty i osłony zabezpieczające oraz kurtyny osłaniające celem ochrony ekosystemu rzeki przed zanieczyszczeniami;
8) prace związane z obróbką elementów mostu wraz z impregnacją wykonywane będą poza terenem rezerwatu;

9) prace prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej (w godz. 6:00-22:00);

10) prace prowadzone będą bez ingerencji w koryto cieku;

11) do umocnienia brzegów rzeki w rejonie inwestycji zostaną wykorzystane materiały pochodzenia naturalnego, a prace będą prowadzone w taki sposób, aby brzegi rzeki pozostały w jak najmniejszym stopniu zmienione;

12) dla nowo budowanych mostów pod tory 3 i 4 zabezpieczenie skarp brzegowych wykonane będzie z geowłókniny pokrytej narzutem kamiennym z kamienia łamanego ciężkiego o średnicy 20 – 30 cm, klinowanego drobniejszą frakcją kamieni ułożonych w płotkach faszynowych w kracie 1m x 1m,

13) zabezpieczenie skarp brzegowych będzie obejmowało swym zasięgiem odcinek brzegu rzeki pomiędzy 27 m powyżej i poniżej mostów;

14) dla nowo budowanych mostów podpory oraz stożki nasypowe przy przyczółkach zostaną umocnione ażurowymi płytami betonowymi;

15) położenie sieci teletechnicznej zostanie wykonana metodą przewiertu sterowanego pod dnem rzeki Świder, a komora startowa i końcowa przewiertu zostaną zlokalizowane poza granicami rezerwatu;

16) sieć kablowa średniego napięcia SN będzie przebiegać po konstrukcji mostów;

17) prace prowadzone będą przy niskich stanach wody;

18) podczas prac należy zapewnić rybom możliwość swobodnego przemieszczania się;

19) wycinka drzew i krzewów zostanie ograniczona do niezbędnego minimum, a przed przystąpieniem do wycinki zostanie przeprowadzona kontrola pod kątem ich zasiedlenia przez chronione gatunki zwierząt (np. ptaków, nietoperzy) - w sytuacji ich odnalezienia wycinka zostanie wstrzymana;

20) drzewa rosnące w sąsiedztwie terenu objętego pracami zostaną zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi;

21) kanalizacja deszczowa będzie odprowadzała wodę z torowisk i przyczółków obiektów inżynieryjnych poza obszar rezerwatu;

22) po zakończeniu prac teren zostanie uporządkowany bez zbędnej zwłoki;

23) w ramach kompensacji strat spowodowanych wycinką drzew w rezerwacie Świder Wnioskodawca przeprowadzi pod nadzorem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie odtworzenie siedlisk przyrodniczych w rezerwatach przyrody *Mosty Kalińskie* i *Sadkowice*:

- w rezerwacie przyrody *Sadkowice*, na powierzchni 0,70 ha, przez okres co najmniej 5 lat dwukrotnie w ciągu jednego roku, wczesną wiosną i późną jesienią, będą usuwane krzewy i podrosty drzew z wyjątkiem jałowca, w taki sposób, aby pieńki po usuniętych egzemplarzach nie wystawały powyżej powierzchni gleby bardziej niż na 3 cm a uzyskana w ten sposób biomasa usuwana będzie poza rezerwat przyrody;
- w rezerwacie przyrody *Mosty Kalińskie, na* powierzchni 8,6 ha, usunięte zostaną z łąk wszystkie drzewa i krzewy - następnie po 15 września przez okres co najmniej 5 lat wykaszane będą łąki z zastosowaniem wysokości koszenia 5-10 cm;
- jednocześnie będzie prowadzony monitoring skuteczności wykonania zabiegów

w rezerwatach *Sadkowice i Mosty Kalińskie*, a sprawozdanie z realizacji tego działania będzie każdorazowo przedkładane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w postaci rocznego raportu, nie później niż do końca lutego za okres minionego roku kalendarzowego;

24) o szczegółowych terminach prowadzonych robót należy informować Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;

25) do dnia 28 lutego 2029 r. Wnioskodawca złoży sprawozdanie z realizacji prac Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, do wiadomości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Z uwagi na interes społeczny, zgodnie z art. 108 §1 k.p.a., nadaję przedmiotowej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Niniejsze zezwolenie jest ważne do dnia 9 stycznia 2029 r.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 9 października 2023 r. (znak: IRETS1.4515.16.2023), spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Centrum Realizacji Inwestycji, Region Centralny, z siedzibą przy ul. Chodakowskiego 50, 03-816 Warszawa, wystąpiła do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w rezerwacie przyrody *Świder* w celu umożliwienia realizacji inwestycji liniowej celu publicznego polegającej na przebudowie istniejącego mostu kolejowego, budowie nowych mostów kolejowych pod tory 3 i 4, ubezpieczeniu skarp brzegowych oraz budowie i przebudowie sieci teletechnicznej i elektroenergetycznej. Ww. prace realizowane będą w ramach inwestycji „Prace na linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa - Dorohusk na odcinku Warszawa-Otwock-Dęblin-Lublin, etap I" (POliŚ 5.1-11.1). Zgodnie z opiniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 października 2023.r (pismo zn. WPN-I.6205.254.2023.AZ) oraz z 7 grudnia 2023 r. (pismo zn. WPN-I.6205.254.2023.AZ.3) wniosek został stosownie uzupełniony w dniu 20 listopada 2023 r. (pismo zn. IRETS1.4515.16.2023.5) oraz w dniu 2 stycznia 2024 r. (pismo zn. IRETS1.4515.16.2023.11).

Rezerwat przyrody *Świder* funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. *w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku* (Dz. Urz. Nr 269, poz. 6860). Ochroną objęto odcinki rzek Świdra i Mieni o łącznej długości 46 km wraz z przybrzeżnym pasem terenu po obu stronach rzek o szerokości 20 m, o łącznej powierzchni 238 ha, położone na terenie gminy Wiązowna i miasta Otwock oraz gmin Siennica i Kołbiel. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego charakteru rzek Świder i Mienia, tworzących liczne przełomy, zakola i wodospady, nadbrzeżnej roślinności oraz bogatej fauny wodnej i nawodnej. Dla przedmiotowego rezerwat przyrody nie ustanowiono planu ochrony ani zadań ochronnych.

Zgodnie z delegacją ustawową, zawartą w art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na odstępstwo od zakazów obowiązujących w rezerwacie przyrody, jeżeli jest to uzasadnione realizacją inwestycji liniowej celu publicznego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej. Zamierzenie polegające na przebudowie istniejącego mostu kolejowego, budowie nowych mostów kolejowych pod tor 3 i 4, ubezpieczeniu skarp brzegowych oraz budowie i przebudowie sieci teletechnicznej i elektroenergetycznej stanowi,

zgodnie z art. 6 pkt 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344), w związku z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 997), inwestycję liniową celu publicznego, w związku z czym w przedmiotowym przypadku ma zastosowanie art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

W wyniku analizy akt sprawy ustalono, że ujęte we wniosku prace polegać będą, m.in., na: rozebraniu nawierzchni kolejowej obejmującej demontaż szyn wraz z podkładami drewnianymi oraz usunięcie tłucznia w celu odsłonięcia koryta betonowego ustroju nośnego, skuciu górnych betonowych części podpór skrajnych (przyczółków) oraz ścian bocznych (skrzydeł), wykonaniu nowej powierzchni betonowej nadbudowy przyczółków i skrzydeł, usunięciu i wykonaniu nowego zabezpieczenia antykorozyjnego konstrukcji stalowej mostu, przyczółków kamiennych oraz powierzchni betonowych, wypełnieniu koryta betonowego ustroju nośnego nowym tłuczniem, ułożeniu szyn oraz montażu wyposażenia (nowe łożyska, uzupełnienie chodników technicznych itp.), wykonaniu wykopów pod podpory nowych mostów pod tor 3 i 4, wykonaniu pali fundamentowych nowego mostów, wykonaniu podpór betonowych mostów, montażu konstrukcji stalowej ustroju nośnego mostów, wykonaniu koryta betonowego na konstrukcji stalowej, ubezpieczeniu skarp brzegowych na odcinku do 27 m od mostu, budowie sieci teletechnicznej i elektroenergetycznej. Biorąc pod uwagę fakt, iż realizacja części działań wskazanych we wniosku odbywać się będzie w pasie istniejącego mostu należy uznać, że inwestycja nie wywoła znaczących strat wartości przyrodniczych w rezerwacie, a w stosunku do zaproponowanej metody realizacji prac nie istnieją racjonalne rozwiązania alternatywne.

Biorąc pod uwagę usytuowanie przedmiotowego rezerwatu w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Środkowego Świdra PLH140025 przeanalizowano ewentualny możliwy wpływ działań ujętych we wniosku na przedmioty ochrony w ww. obszarze. Uznano, iż ze względu na skalę, jak i charakterystykę prac, wpływ działań wskazanych przez Wnioskodawcę na przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000 będzie znikomy i ograniczony w czasie.

Przyjęto zaproponowane przez Wnioskodawcę: powierzchnię robót, termin obowiązywania zezwolenia, a także stosowane rozwiązania techniczne i sposób realizacji prac. W kwestii działań kompensujących uznano za zasadną opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 października 2023.r (pismo zn. WPN-I.6205.254.2023.AZ) oraz z 7 grudnia 2023 r. (pismo zn. WPN-I.6205.254.2023.AZ.3), wedle których przedmiotowa inwestycja nie niesie ze sobą istotnego negatywnego wpływu na cele ochrony rezerwatu przyrody *Świder,* zaś usunięcie drzew, powinno być skompensowane działaniami ochronnymi związanymi z odtworzeniem siedlisk przyrodniczych w dwóch rezerwatach przyrody *Mosty Kalińskie* i *Sadkowice*. Wykonanie tego rodzaju zabiegu zostało zawarte w planach ochrony dla tych rezerwatów przyrody ustanowionych w formie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 lipca 2020 r. *w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Mosty Kalińskie* (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8209) oraz zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r*. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Sadkowice* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 74). W rezerwacie przyrody *Sadkowice*, na powierzchni 0,70 ha, przez okres co najmniej 5 lat dwukrotnie w ciągu jednego roku, wczesną wiosną i późną jesienią, będą usuwane krzewy i podrosty drzew z wyjątkiem jałowca, w taki sposób, aby pieńki po usuniętych egzemplarzach nie wystawały powyżej powierzchni gleby bardziej niż na 3 cm a uzyskana w ten sposób biomasa usuwana będzie poza rezerwat przyrody.

Natomiast w rezerwacie przyrody *Mosty Kalińskie, na* powierzchni 8,6 ha, usunięte zostaną z łąk wszystkie drzewa i krzewy, a następnie po 15 września przez okres co najmniej 5 lat wykaszane będą łąki z zastosowaniem wysokości koszenia 5-10 cm. Wraz z tego rodzaju działaniami będzie realizowany monitoring skuteczności wykonania zabiegu. Sprawozdanie z realizacji tego działania będzie każdorazowo przedkładane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w postaci rocznego raportu, nie później niż do końca lutego za okres minionego roku kalendarzowego.

W celu zminimalizowania ewentualnego negatywnego wpływu inwestycji na składniki przyrody przedmiotowego rezerwatu określono warunki realizacji przedsięwzięcia.

Zgodnie z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Za wydanie niniejszej decyzji pobrano opłatę skarbową w związku z obowiązkiem, określonym w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz. U. z 2023 r., poz. 2111).

Na podstawie art. 108 § 1 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. k.p.a. ze względu na fakt, iż przedmiotowa inwestycja obejmuję również przebudowę istniejącego mostu kolejowego, który jest w złym stanie technicznym i wymaga pilnych napraw, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Centrum Realizacji Inwestycji Region Centralny wniosło, że inwestycja leży w interesie społecznym, dlatego prace remontowe należy rozpocząć bezzwłocznie. Dlatego zgodnie z art. 108 §1 k.p.a. decyzji nadany jest rygor natychmiastowej wykonalności.

Niniejsze zezwolenie nie zwalnia od konieczności uzyskania odrębnego zezwolenia na odstępstwo od zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy *o ochronie przyrody*, wydawanego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w przypadku, gdy realizacja prac wiąże się z naruszeniem zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt, podlegających ochronie gatunkowej.

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a., może zwrócić się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 52 § 3 oraz art. 53 § 1, art. 54 § 1, a także Działem V, Rozdziałem 2 i 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 259 ze zm.) jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Wpis od skargi wynosi 200 złotych z zastrzeżeniem, że istnieje możliwość ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie prawa pomocy.

Ponadto, zgodnie z art. 127a § 1 k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia takiego wniosku.

W myśl art. 127a §2 k.p.a. z dniem doręczenia organowi administracji publicznej świadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości jej zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Przedmiotowe zezwolenie nie zwalnia ze stosowania innych przepisów, w tym przepisów określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.). Wobec tego przed wejściem na nieruchomość należy uzyskać stosowną zgodę osoby do tego uprawnionej (właściciela lub zarządcy).

Z upoważnienia
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

MAREK KAJS
Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
/ – podpisano cyfrowo – /

Otrzymują:

1) PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrum Realizacji Inwestycji Region Centralny
   ul. Chodakowskiego 50, 03-816 Warszawa
2) a/a

Do wiadomości:

1) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
   ul. Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa
2) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
   ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
3) Nadleśnictwo Celestynów
   ul. Obrońców Pokoju 58, 05-430 Celestynów